

УДК 336

Стан правового регулювання фінансової безпеки банківського сектору економіки України

Роман Сергійович Вовченко,
аспірант

Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)

Анотація. Розглядаються стан правового регулювання фінансової безпеки банківського сектору національної економіки, його особливості у країнах пострадянського простору, проблеми, що існують у цій сфері. Аналізуються погляди науковців із зазначеної проблематики.

Ключові слова: банківський сектор національної економіки, специфічні особливості правового регулювання банківського сектору національної економіки.

Постановка проблеми. Вітчизняний банківський сектор усе ще перебуває на стадії становлення і структурної адаптації, характеризується фрагментарністю і вкрай нерівномірним територіальним розміщенням.

В умовах трансформаційних перетворень в економіці і глобалізації світогосподарських зв'язків стійкий розвиток держави на пряму залежить не лише від її регулятивного впливу, що забезпечують процеси виробництва і відтворення, а й від превентивної, насамперед, нормотворчої, діяльності держави у сфері банківської безпеки, особливо в умовах різкого зростання ймовірності фінансових криз. Цей напрям діяльності держави – визначальний у системі захисту і стабілізації фінансової системи держави. Відсутність фундаментальних досліджень правової науки, присвячених правовим проблемам банківської безпеки, спричинила відсутність чіткої системи знань, що забезпечують науково обґрунтований підхід до правового регулювання фінансових й інших суміжних відносин у цій сфері [2].

У міжнародних нормах-принципах регулювання банківської діяльності, а саме регулювання ризиків має превалююче значення стосовно наглядових процедур. Дослідження правових основ банківської безпеки в зарубіжних країнах дозволяє виявити такі особливості: 1) норми, що регламентують обов'язкові фінансові нормативи і резервні вимоги, які забезпечують ліквідність банківського сектору, є найважливішим елементом саме фінансово-правових основ банківської безпеки; 2) у кожній державі є план забезпечення безпеки у кризових ситуаціях, за нормального і стійкого функціонування держави, підприємств у надзвичайних ситуаціях, у якому банківська безпека розглядається як базисна складова національної безпеки [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз вітчизняної нормотворчої практики свідчить що, якщо перша із зазначених особливостей повною мірою проявляється і в Україні, то друга має лише включно фрагментарний характер і належним чином досі не унормована.

Проведений автором аналіз наукових розробок і нормативно-правових актів свідчить, що основною причиною, яка зумовлює серйозні труднощі у проведенні досліджень, присвячених аналізу фінансової безпеки банківського сектору національної економі-

ки, є відсутність її чіткого визначення, виокремлення різновидів та розробки основних критеріїв і показників, вивчення сприяння фінансової безпеки власне розвиткові банківського сектору.

Здійснений російськими дослідниками аналіз законодавства Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Казахстану, Молдови, Узбекистану, України дозволив зробити висновки, що, по-перше, правова регламентація банківської безпеки передбачена в цих країнах у нормативних правових актах, які регулюють відносини у сфері національної безпеки.

По-друге, у країнах СНД першочергова увага приділяється фінансовій стійкості кредитних організацій як базисному елементу банківської безпеки, фінансово-правовому регулятивному впливу на підвищення її рівня.

По-третє, в основі правового забезпечення банківської безпеки у країнах СНД лежить пруденційне регулювання банківської діяльності, що здійснюється відповідно до фінансово-правових норм, які регулюють банківські ризики і фінансову стійкість усіх учасників банківського сектору. Водночас, термін «пруденційне регулювання» не має нормативно закріпленого змісту, а тому має бути однозначно унормований у законі чи підзаконному акті.

По-четверте, законодавство в цій сфері представлено національними законами про банки і банківську діяльність, про національний банк, а також нормативними актами національних банків, що імплементавали міжнародні норми-принципи і рекомендації провідних міжнародних організацій або містять бланкетні норми, які відсилають правозастосовника до директив Європейського Союзу і рекомендацій міжнародних організацій, включаючи законодавчо врегульовану діяльність кредитних організацій із протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму [2].

Обґрунтування отриманих наукових результатів. Однією з істотних проблем забезпечення фінансової безпеки банківського сектору економіки України є правова невизначеність у цій сфері. Так, в українському законодавстві відсутнє визначення термінів «комерційний банк» і «банківський сектор». Останнє поняття навіть не згадується в чинному законодавстві. Натомість банківська система, згідно із Законом

України «Про банки і банківську діяльність», тлумачиться як сукупність Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України.

Водночас посилення на наявність банківського сектору національної економіки трапляється в законі про банки і банківську діяльність в Республіці Казахстан, законі про Національний банк Киргизії.

У законодавстві окремих країн СНД існують здебільшого прості згадування понять «фінансова стійкість», «фінансова стабільність», «безпека», «фінансова безпека» і «безпечне функціонування».

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «фінансова стійкість» в *Україні*: власники істотної участі, керівники банку (крім керівників відокремлених підрозділів банку) за фіктивне банкрутство, доведення до банкрутства або приховування стійкої фінансової неспроможності банку несуть відповідальність (Закон України «Про банки і банківську діяльність», Ст. 58).

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «фінансова стійкість» у *Росії*:

- Для забезпечення фінансової надійності кредитна організація зобов'язана створювати резерви (фонди), у т. ч. під знецінення цінних паперів, порядок формування і використання яких встановлюється Банком Росії (Закон РФ «Про банки і банківську діяльність», Ст. 24);
- Для забезпечення стійкості кредитних організацій Банк Росії може встановлювати обов'язкові нормативи [Закон РФ «Про центральний банк РФ (Банк Росії)», Ст. 62].

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «фінансова стійкість» у *Білорусі*:

- Критерії визначення стійкого фінансового стану банку встановлюються Національним банком (Банківський кодекс Республіки Білорусь, Ст. 94);
- Для підтримання стабільності і стійкості банківської системи Національний банк установлює для банків нормативи безпечного функціонування (Там само, Ст. 111).

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «стабільність і безпека банківського сектору» в *Україні*:

- Метою закону є правове забезпечення стабільного розвитку і діяльності банків в Україні і створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку, забезпечення захисту законних інтересів вкладників і клієнтів банків, створення сприятливих умов для розвитку економіки України та підтримки вітчизняного товаровиробника (Закон України «Про банки і банківську діяльність», Ст. 1);
- Банківський нагляд – система контролю та активних впорядкованих дій НБУ, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких НБУ здійснює наглядову діяльність, законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту

інтересів вкладників та кредиторів банку (Закон України «Про Національний банк України», Ст. 1);

- НБУ в межах своїх повноважень сприяє стабільності банківської системи за умови, що це не перешкоджає... пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі) (Там само, Ст. 6);
- Головна мета банківського регулювання і нагляду – безпека та фінансова стабільність банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів (Там само, Ст. 55);
- Банківський нагляд на консолідованій основі – це нагляд, що здійснюється НБУ за банківською групою з метою забезпечення стабільності банківської системи та обмеження ризиків, на які наражається банк внаслідок участі в банківській групі, шляхом регулювання, моніторингу та контролю ризиків банківської групи у визначеному НБУ порядку (Ст. 9 Закону України «Про банки і банківську діяльність»);
- Ревізійна комісія вносить на загальні збори учасників або спостережній раді банку пропозиції щодо будь-яких питань, віднесених до компетенції ревізійної комісії, які стосуються фінансової безпеки і стабільності банку та захисту інтересів клієнтів (Там само, Ст. 41);
- Метою банківського нагляду є стабільність банківської системи та захист інтересів вкладників і кредиторів банку щодо безпеки зберігання коштів клієнтів на банківських рахунках (Там само, Ст. 67);
- НБУ має право вимагати подання інших періодичних звітів чи інформації від власників істотної участі в банку з метою здійснення нагляду за безпекою і надійністю фінансового стану банку (Там само, Ст. 69);
- Перевірки здійснюються з метою визначення рівня безпеки і стабільності операцій банку, достовірності звітності банку і дотримання банком законодавства України про банки і банківську діяльність, а також нормативно-правових актів НБУ (Там само, Ст. 71).

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «стабільність і безпека банківського сектору» в *Росії*:

- Головними цілями банківського регулювання і банківського нагляду є підтримання стабільності банківської системи і захист інтересів вкладників і кредиторів [Закон РФ «Про центральний банк РФ (Банк Росії)», Ст. 56];
- Банк Росії аналізує діяльність кредитних організацій (банківських груп) для виявлення ситуацій, що загрожують законним інтересам їх вкладників і кредиторів, стабільності банківської системи (Там само, Ст. 75).

Правова регламентація складових банківської безпеки поняття «стабільність і безпека банківського сектору» в *Білорусі*:

- Основними принципами банківської діяльності є: ...обов'язковість дотримання встановлених

Нацбанком нормативів безпечного функціонування для підтримання стабільності і стійкості банківської системи (Там само, Ст. 13);

- Основні цілі діяльності Національного банку – ... забезпечення ефективного, надійного і безпечного функціонування платіжної системи (Там само, Ст. 25);
- Національний банк регулює діяльність банків і небанківських кредитно-фінансових організацій з її безпечного і ліквідного здійснення і проводить нагляд за нею (Там само, Ст. 26);
- Банк зобов'язаний дотримуватись установлених нормативів безпечного функціонування, заборон і обмежень, що забезпечують його безпечну і надійну діяльність (Там само, Ст. 109);
- Національний банк вправі на основі мотивованого судження про діяльність банку змінювати для цього банку окремі нормативи безпечного функціонування. Національний банк інформує банки про зміну нормативів безпечного функціонування і методик їх розрахунку не пізніше ніж за один місяць до набрання ними чинності (Там само, Ст. 111).

У Росії поняття «фінансова стійкість», незважаючи на його широке застосування в законодавстві, не має чіткого легального визначення. Стосовно банківського сектору чи кредитної організації в тексті нормативних актів використовуються абсолютно різні формулювання: «фінансова стійкість», «стабільність», «фінансова надійність», «фінансовий стан», «економічний стан» й інші.

Основна увага законодавців Росії і Білорусі приділяється фінансовій складовій банківської безпеки, а саме: встановленню вимог до статутного капіталу, обов'язкових нормативів, резервних вимог, а також інших основ економічного стану банків.

Крім того, правове регулювання банківської безпеки здійснюється в Росії переважно у формі нормативних актів Банку Росії, тоді як у Республіці Білорусь рівень ухвалення нормативних актів значно вище – кодекс чи закон [1].

Згідно із Законом Казахстану «Про банки і банківську діяльність у Республіці Казахстан» для захисту інтересів кредиторів банків і забезпечення стійкості банківського сектору уповноважений орган вправі за погодженням з урядом, згідно з вимогами банківського законодавства, ухвалювати рішення про примусове обмеження прав і обов'язків акціонерів банків, що мають від'ємний розмір капіталу, шляхом застосування до них установлених законодавством санкцій.

Таким чином, визначень поняття «стабільність і безпека банківського сектору» як у чинному українському законодавстві, так і законодавстві країн СНД немає.

Водночас Європейський центральний банк (ЄЦБ) визначає стабільність банківської системи як ситуацію, за якої фінансова система здатна добре виконувати всі закріплені за нею функції і за якої в найближчому майбутньому не очікується змін у характері її роботи [1].

Чинне законодавство не відображає необхідного балансу фінансових інтересів держави, банків і су-

спільства, що впливає на рівень фінансової безпеки комерційних банків. Правове регулювання банківської діяльності безпосередньо пов'язане з економікою злочинів у сфері банківського підприємництва. Банківська сфера залишається однією з найбільш криміногенних [3].

Вітчизняна система гарантування банківських вкладів захищає лише інтереси фізичних осіб, залишаючи поза своїми межами банківські вклади юридичних осіб, що не може негативно не позначатися на рівні фінансової безпеки банківського сектору економіки України, оскільки за таких умов він недоодрержує певну частину можливої ресурсної бази.

У банківській практиці більшості економічно розвинених країн у регулюванні банківських ризиків поєднуються: приписуючий підхід, що, як правило, обмежує діяльність банків і часто виражається у спробах охопити регулюванням усі відомі ризики, і ринково орієнтований підхід (із зсувом у бік останнього), що дозволяє регулювати ризики без прийняття надто деталізованих нормативних вимог до банків. За такого підходу в основному розробляються норми-принципи регулювання ризиків, що дозволяє банкам, органам регулювання і нагляду швидко адаптуватися до нових фінансових інновацій, що народжуються внаслідок зміни ринкових умов [2].

З огляду на це дослідники роблять висновок, що в умовах транзитивної економіки правове регулювання банківських ризиків характеризується певною специфікою, що проявляється у значному обмеженні самостійності банків порівняно з банками у країнах із більш розвинутою економікою – у необхідності виконання встановлених центробанком детально прописаних нормативних вимог.

Банківське законодавство містить значну кількість пробілів і колізійних норм, що негативно впливають на банківську безпеку і не дозволяють банкам здійснювати свою діяльність легітимно. Зокрема, відсутнє чітке визначення банківської діяльності, розмежування банківських операцій і угод, належне фінансово-правове регулювання окремих видів банківської діяльності: дистанційне банківське обслуговування, розрахунки із застосуванням банківських карт, факторингові операції, сек'юритизація активів, угоди із застосуванням різних фінансових інструментів, таких, як банківські гарантії, документарні акредитиви, форфейтинг.

Комплексний аналіз реальної банківської інфраструктури і її впливу на банківську безпеку свідчить про значне розширення банківської інфраструктури за рахунок діяльності бюро кредитних історій, мікрофінансових організацій, колекторських агентств, кредитних брокерів, факторингових компаній, бюро факторингової інформації, різних спілок і асоціацій, за допомогою яких банки можуть здійснювати свою статутну діяльність найбільш ефективно [2].

На відміну від розвинених країн, в Україні відсутні спеціальні законодавчі акти з банківської безпеки. Такі, як, скажімо, закон США про захист банків 1968 року (Bank Protection Act of 1968), який вимагав від федеральних регуляторів установлення мінімальних стандартів для безпеки банків проти грабунку

з насиллям, грабунку в банку і розкрадання майна. Управління контролера грошового обігу, Федеральна корпорація страхування депозитів, Рада федеральних банків житлового кредиту і Рада керуючих ФРС 1969 року виробили єдині правила, що вимагали від банків і ощадних установ використовувати певні засоби безпеки і системи спостереження. Багато з цих вимог нині застаріли в силу технологічного прогресу і переглянуті. Переглянуті положення вимагають від ради директорів кожного штатного банку – члена ФРС призначати відповідального співробітника з безпеки. Він має відповідати за розробку і реалізацію письмової програми безпеки, розрахованої на захист керівних осіб банку. Правила зобов'язують розробляти таку програму, планувати систему безпеки, застосовувати мінімум технічних засобів безпеки і звітувати перед радою директорів з реалізації цієї програми.

За оцінкою Українського кредитно-банківського союзу (УКБС), законодавчі ініціативи не повинні підвищувати ризики споживчого кредитування. Однак внесений на розгляд Верховної Ради на початку 2012 року законопроект про споживче кредитування необґрунтовано обмежує права кредиторів і не дозволяє закріпити належний рівень захисту прав споживачів.

У Стратегії національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється», затвердженій Указом Президента України від 12.02.2007 № 105 (у редакції Указу Президента України від 8.06.2012 № 389/2012) **фінансова безпека взагалі не згадується, а серед загроз економічній безпеці виокремлюються лише такі її фінансові чинники, як наявні валютні ризики та неефективне використання коштів державного і місцевих бюджетів, надмірний вплив іноземного капіталу на розвиток окремих стратегічно важливих галузей національної економіки. При визначенні ж ключових завдань політики національної безпеки у внутрішній сфері, зокрема в забезпеченні економічної безпеки, виокремлюється лише підвищення ефективності регулювання фінансових ринків, забезпечення сталості фінансової системи, гнучкості валютного курсу, розширення кредитної підтримки економіки, зміцнення довіри до фінансових установ.**

А в Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.08.2012 № 569-р, лише констатується, що національна безпека у фінансовій сфері включає питання безпеки в бюджетній сфері, у сфері управління державним боргом, гарантованим державою боргом і боргом корпоративного сектору, податкової сфері, сфері фінансів реального сектору економіки, банківській сфері, сфері валютного ринку та у сферах функціонування фондового ринку і небанківського фінансового сектору.

При характеристиці ж безпеки в банківській сфері лише зазначається, що для уникнення кризових явищ у банківській сфері слід:

- проводити політику, спрямовану на стимулювання банківського сектору до спрямування кредитних коштів насамперед на розвиток реального сектору економіки за визначеними прі-

оритетними напрямками, удосконалення механізму здійснення нагляду за банківським сектором і посилення ризик-менеджменту в банках;

- здійснювати заходи, які сприятимуть формуванню власної ресурсної бази та переорієнтації банківської системи на внутрішні ринки фінансових ресурсів, що, насамперед, забезпечить вирішення питання задоволення попиту реального сектору економіки на кредитні ресурси;
- запровадити вдосконалені підходи до проведення оцінки кредитних ризиків банків, створити умови для підвищення якості кредитного аналізу платоспроможності позичальників і забезпеченості кредитів;
- підвищувати рівень фінансової грамотності та обізнаності населення, які забезпечуватимуть соціальну і фінансову стабільність у суспільстві, сприятимуть посиленню довіри населення до фінансової системи країни.

Однак, на нашу думку, вищезазначеним забезпечення належного рівня фінансової безпеки банківського сектору вітчизняної економіки не обмежується. Тим більше, що запропоновані заходи не супроводжуються викладенням хоча б загального механізму їх реалізації.

Це, звичайно, певною мірою послаблює нормативно-правову регламентацію формування системи забезпечення фінансової безпеки банківського сектору української економіки.

Водночас підвищенню фінансової безпеки вітчизняного банківського сектору сприятиме чинне з 1 вересня 2013 року правило, згідно з яким фізичні особи зможуть розраховуватися з підприємством (підприємцем) за свої покупки готівкою протягом одного дня в сумі, що не перевищує 150 тис. грн. Як передбачається, з часом цей ліміт знижуватиметься, що сприятиме збільшенню надходжень коштів на банківські рахунки й більшій прозорості і контрольованості грошових потоків у країні.

Загалом же відставання чинної вітчизняної нормативно-правової бази від розвитку банківництва не сприяє створенню стійких «правил гри», захисту прав учасників ринку банківських послуг, а тому й підвищенню рівня фінансової безпеки банківського сектору економіки України.

Поряд із цим наукове опрацювання проблематики фінансової безпеки банківського сектору економіки в Україні залишається недостатнім. На сьогодні відсутній усталений методичний підхід до оцінки фінансової безпеки банківського сектору національної економіки, не визначені критерії оцінки і перелік індикаторів, їхні порогові значення, відсутня методика їх розрахунку, не вирішені методологічні проблеми прогнозування їхнього рівня в середньо- і довгостроковій перспективі, що також стримує формування цілісної системи забезпечення такої безпеки.

Не унормовані й принципи політики євроінтеграції вітчизняного банківського сектору. Основними ж принципами [4] політики євроінтеграції банківського сектору України є:

- 1) забезпечення економічного суверенітету України в умовах посилення інтеграції з країнами ЄС;
- 2) гармонізація інтересів України та її банківського сектору з інтересами країн ЄС у процесі посилення інтеграційних процесів в економіці та банківському секторі;
- 3) прозорість механізмів проникнення іноземного капіталу в банківський сектор України і його впливу на розвиток вітчизняної економіки загалом та банківського сектору зокрема;
- 4) безперервність процесів інтеграції України з ЄС і забезпечення умов підвищення ефективності впливу банківської системи на темпи і масштаби вітчизняного товаровиробництва.

Однак на шляху процесів європейської інтеграції України постає низка обмежень, пов'язаних із депресивними тенденціями у вітчизняній економічній системі, проблемами й ризиками банківського сектору України.

Серед проблем банківського сектору слід відмітити [4]:

- значні непогашені зовнішні зобов'язання і залежність платіжного балансу від показників реструктуризації боргів банків;
- низьку прибутковість і неоптимальну структуру витрат вітчизняних банків;
- значну частку проблемних кредитів і великі відрахування до резервів;
- дисбаланси у строковій і валютній структурі активів і пасивів, що утруднює підтримання належного рівня ліквідності в банківській системі та живить валютні ризики;
- недосконалий ризик-менеджмент;
- зависоку вартість залучених ресурсів за недостатнього обсягу внутрішніх заощаджень для кредитування модернізації вітчизняної економіки в умовах масштабного експорту капіталу;
- вузьке коло надійних і кредитоспроможних позичальників;
- несприятливі умови конкуренції за домінування банків з іноземним капіталом у найбільш прибуткових сегментах банківських послуг;
- обмеженість внутрішніх джерел капіталізації банків.

Отже, правове регулювання фінансової безпеки банківського сектору економіки України потребує якнайшорішого вдосконалення.

Так, у чинному законодавстві мають бути чітко закріплені публічно-правові основи банківської безпеки загалом і фінансової зокрема, що включатимуть визначення їхньої сутності, складових, основних критеріїв, показників і механізмів забезпечення.

У вітчизняному законодавстві з банківництва слід:

- уточнити сутність комерційного банку, навести визначення банківського сектору національної економіки, закріпити завдання забезпечення їхньої фінансової безпеки;

- визначити основні центри (джерела) формування первинної інформації з питань фінансової безпеки банківського сектору національної економіки, порядок її подання до органів влади;
- окреслити порядок, за яким має відбуватись оперативне інформування вищих посадових осіб держави про стан фінансової безпеки банківського сектору національної економіки, а також порядок підготовки і надання відповідних рекомендацій органам виконавчої влади;
- унормувати визначення порогових значень індикаторів фінансової безпеки банківського сектору національної економіки;
- нормативно встановити порядок, за яким має відбуватись експертиза нормативно-правових актів економічного і соціального характеру на предмет їхнього можливого впливу на наявний рівень фінансової безпеки банківського сектору національної економіки;
- визначити включення до нормативно-методичних матеріалів з розробки щорічних прогнозів економічного і соціального розвитку України та Основних засад грошово-кредитної політики порогових значень показників фінансової безпеки банківського сектору національної економіки.

Мета діяльності комерційних банків законодавчо має бути визначена як забезпечення фізичних і юридичних осіб доступними і якісними банківськими послугами, які сприяють розвитку національної економіки, що супроводжуватиметься отриманням прибутку. Тим самим (принаймні на законодавчому рівні) відбуватиметься узгодження інтересів національної економіки загалом і банківського сектору зокрема, що сприятиме підвищенню рівня фінансової безпеки зазначених акторів.

Підвищенню рівня фінансової безпеки банківського сектору економіки України сприятиме й законодавче (на кшталт того, що міститься в законодавстві США) закріплення поділу банківського капіталу за категоріями, яке передбачає виокремлення таких типів комерційних банків, як: 1) добре капіталізований; 2) достатньо капіталізований; 3) недостатньо капіталізований; 4) істотно недокапіталізований; 5) критично недокапіталізований, що підвищить дієвість регулювання капіталізації окремих банківських установ і вітчизняного банківського сектору загалом.

Висновки. Ми поділяємо думку фахівців, що банківське законодавство та відповідні підзаконні нормативні акти містять значну кількість прогалин і колізійних норм, що негативно впливають на банківську безпеку і не дозволяють комерційним банкам здійснювати свою діяльність легітимно. А тому для формування системи фінансової безпеки банківського сектору вітчизняної економіки слід негайно розв'язати цю проблему.

Список використаних джерел

1. Алексеева Д. Г. Банковская безопасность по законодательству России и Беларуси / Д. Г. Алексеева // Евразийский юридический журнал. – 2011. – № 6. – С. 16–20.

2. Алексеева Д. Г. Банковская безопасность: правовые проблемы : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.14 – административное право; финансовое право; информационное право / Д. Г. Алексеева. – М., 2011. – 58 с.
3. Курманова Л. Р. Вопросы регулирования экономической безопасности кредитных организаций / Л. Р. Курманова, М. А. Путенихин // Инновационное развитие экономики. – 2011. – № 1. – С. 9–11.
4. Щодо інтеграції банківської системи України до банківської системи Європейського Союзу : аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>.

Summary. Conditions of legal regulation of financial security in national banking sector as well as its specifics in post-Soviet countries and respective problems in this field are examined. Scientists' views in mentioned area are analyzed.

Keywords: national banking sector, specifics of legal regulation in national banking sector.